

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Manna Animæ Sev Exercitium Facile Simul Et Fructuosum Illis, Qui Quoquo Modo Vacare Orationi Desiderant

Segneri, Paolo

Dilingæ, 1699

XIII. Veritatem meditabitur guttur meum, & labia mea detestabuntur
impium. Prov. 8. v. 7.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-48281](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-48281)

sanctificantem, aptam non solum ad eum purgandum à maculis præteritis, sed etiam præservandum à futuris. Id autem facere quis potest nisi Deus? *Quis potest facere mundum de immundo conceptum semine, nisi tu, qui solus es?* Job. 14. Gratia sanctificans semper potest esse major, & ideo cum dicitur *Lava, munda*, additur *Amplius*: remissio tam culpæ quàm pænæ æternæ tota momento fit, & ideo cum dicitur *Dele*, nihil adjungitur. Tu si desideres ita quotidie lavari magis, & mundari à Deo sanctissimâ ejus Gratiâ; fac prius debitum tuum te lavando, & mundando vi earum dispositionum, quarum tu quoque partem habes. *Lava à malitia cor tuum Ierusalem, ut salva fias.* Jer. 4. v. 4.

6. Considera, si hoc debitum, quod à te præstandum est, adimplere non satagas, inde esse, quòd peccatum tuum non ita contra te pugnet, uti suum contra Davidem, quoad viveret, pugnavit. Non audis, ut dicat? *Peccatum meum contra me est semper*. non solum coram me, sed contra me, ad eò peccatum semper quasi excubabat rigidissimè, ut in faciem exprobraret ingratitude, quâ is usus est contra Deum suum vi-

lissimâ causâ voluptatis. *Arguet te malitia tua.* Jer. 2. v. 19. Poterat David avertere oculos à censore tam molesto, quis dubitet? sed non fecit, quòd existimaret, memoriam peccati sui utilissimam fore ad demissionem, ad compunctionem, ad cautelam. *Postquam ostendisti mihi, percussi femur meum. confusus sum, & erubui.* Jer. 31. si peccatum tuum non par tibi aut simile bellum moveat, bene attende, & videbis hoc inde proficisci, quòd id studio longè removeas à mente tuâ, & aures præbeas potius Mundo, Carni, dæmoni. Mundo, qui tibi blanditur in scelere commisso. Carni, quæ excusat: Dæmoni, qui instigat ad audiendum Mundum & Carnem potius quàm Conscientiam piè exprobrantem. Sed quantò melius est ab uno sapiente reprehendi, quàm ab omnibus simul stultis adulatione demulceri. *Melius est à sapiente corripere, quàm stultorum adulatione decipi.* Eccl. 7. v. 6. Deinde fac sanè, quod vis. ferius aut citius peccatum tuis obverfabitur oculis. si non in vita, obverfabitur in morte. *Arguam te, & statuam contra faciem tuam.* Pl. 45.

v. 11.

XIII.

Veritatem medisabitur guttur meum, & labia mea detestabuntur impium. Prov. 8. v. 7.

1. Considera tibi, qui ad eò propendes ad loquendum malè de proximo, ut non rarè id tibi etiam honori ducas, dicásque te esse ex genere ho-

R. P. Pauli Segneri Manna Anima.

minum liberi labij, apertum, sincerum, candidum, & ideo aliud non posse, quàm dicere, quod res est, visum iri, hunc tam insignem locum Sapient-

Ddd ddd

pien-

piensis certò tibi patrocinari. sed vehementer falleris. audis, ut loquatur? *Veritatem meditabitur guttur meum.* non dicit, *proferet, promet, loquetur,* sed *meditabitur*: quia non omnis veritas, quæ in buccam venit, dicenda est eo solùm ex capite, quòd sis liberi labij: illa dicenda est, quæ post manurâ considerationem videbitur convenienter dici. an ergo putas convenienter esse, ut dicatur quodlibet malum proximi ob hanc solam causam, quòd sit verum? *Veritatem meditabitur guttur meum.* meditare priùs rationes illas, quæ te inducunt ad dicendam veritatem honori proximi nocivam, & illas, quæ te inducunt ad eam tacendam: & cum illæ coram Deo istis præponderant, perge sanè ad dicendum, ne tu quoque facias instar illius, qui vel ad ipsa tribunalia proditor est veritatis pro vili & exiguo quæstu: *Pro buccella panis deserit veritatem.* Prov. 28. v. 21. sed antequàm ita in utramque partem momenta liberes, ne dicas, an forte existimas rem esse admodum quæstuosam, si homo sis liberi labij? hoc in nonnullis idem est, ac nunquam posse frenare linguam. & tamen ad eam frenandam expensendum foret, quidquid opum tuis conditur scriniis: *Aurum tuum, & argentum tuum confusa, & verbis tuis facito stateram, & frenos tui rectos.* Eccl. 28. v. 29. *facito stateram,* ut expendas, sitne dicendum verum, an non: *facito frenos,* ut te dirigas, ubi dicendum erit, & verò etiam contineas, ubi non erit dicendum. ceterum scisne, cur facile

tibi persuadeas præsentem locum patrocinari tibi pro no ad munitur dum? quia imaginariis verba illa: *Labia mea detestabuntur impium,* habent hunc sensum: *Labia mea detestabuntur hominem impium.* & non est nisi suspensus est: detestabuntur id, quod est impium. hic genuinus est verbum detestatus. Aliud est detestari impium, ut loquimur, in abstracto, & aliud jam in hoc jam in illo homine detestari. si etiam ad illud genus detestantis profertur sapiens, loquitur publicè expensurum, quid dicit: *Veritatem meditabitur guttur meum.* quid laborus esset, ut eam detestetur alibi creteram?

2. Considera, si vox *impium* hoc loco non significat hominem impium, sed impietatem, videri, postquam præmiserat: *Veritatem meditabitur guttur meum,* subjungendum fuisse pro oppositione legitimâ: *Labia mea detestabuntur mendacium,* quæ mendacium est, quod opponitur veritati. & tamen dicit: *Detestabuntur impium.* & sic dicit, ut bene intelligas, quid sit veritas, de qua præfens est sermo. Veritas est, quæ perinet ad legem naturam. nôsse igitur oportet, sapientiam hoc loco sustinere personam Christi, sapientia æternæ. jam verò certissima est, debuisse venire Christum, ut Mundum doceret Veritatem, hoc est, quis sit verus finis, ad quem tendere affectus nostri debent, & quæ sint vera media eum consequendi. Hic est, quòd ille de se dicit: *Ego sum Via, Veritas, & Vita.* Via quoad mor-

dia, Vita quoad finem, Veritas quoad finem simul & media. Unde vides veritatem hic in medio positam inter vitam & vitam, quia illa de mediis eum instruit, qui solâ indiget scientiâ medicorum, & de fine illum, qui etiam finem ignorat. sicut ergo Christus dicit: *Veritatem meditabitur guttur meum*. ita merito etiam subjungit: *Et labia mea detestabuntur impium*, hoc est, detestabuntur, quidquid est reperire falsi inter homines Religioni contrarij. Istud enim est falsum magis detestabile, falsum non iniquum duntaxat, & infame, sed impium. Omne falsum reprobandum est, quis ignorat? Illud verò, quod Religioni adversatur, etiam est detestandum, hoc est, execrandum, abominandum, & arcendum procul quasi lues pestifera, cujus nec halitum aliquem sustines. *Labia mea detestabuntur impium*. Quæ cum ita sint, quomodo iube de contrarij eò te prolabi in sermonibus, ut ludere non dubites de falso ejusmodi, quasi tam fœdum non esset in se ipso, quam depingitur à nonnullis? An unquam ita prævaricaberis? Cùm vides datâ occasione in medium proferri dogmata Religionis; quamprimùm intus in corde dic. *Veritatem meditabitur guttur meum*, *Et labia mea detestabuntur impium*. dicendum: *Veritatem meditabitur guttur meum*, ne illos imiteris audaculos, qui cùm non didicerint omni vitâ suâ nisi quatuor fabulas, deinde præsumunt de altissimis disputare fidei arcanis, qualia sunt de Immortalitate animæ, de Prædestinatione,

Providentiâ, Concordiâ libertatis cum gratia, & nesciunt miseri, quàm parùm prospiciant. Dicendum: *Labia mea detestabuntur impium*. quia cùm agitur de quocunque errore contratio fidei, illico detestari debes ob id solum, quia fidei adversatur, etsi aliam nescias rationem. *Labia mea detestabuntur impium*. non *guttur meum*, sed *Labia mea*. adeò prompta esse debet ejusmodi detestatio, & vel ipsis in labijs. numquid pudor est ex ore tuo prodire nonnunquam laudes, & quorum facinorum? quòd sit sumpta vindicta, accumulata divitiæ, ambitioni, libidini litatum, quæ adeò adversantur doctrinæ Christi? *Detestabuntur labia mea impium*.

3. Considera, si Christus est, qui loquitur hoc loco linguâ sapientis, videri dicendum fuisse: *Veritatem loquetur guttur meum*, & non *meditabitur*, quia Christo Sapientiæ æternæ opus non erat meditari prius, quòd diceret, sed satis illi erat os aperire, semper erat ab errore securus. Nihilominus dicit: *Veritatem meditabitur guttur meum*, ut memineris, quot annis ille cunctatus sit aperire os suum, qui tamen erat sapientia æterna. certè tam diu non est cunctatus, ut bene meditaretur, quid diceret, sed ut exemplo doceret, quantum tibi conveniat; sunt quippe actiones innumerae, quas Christus facere dignatus est, non pro sua aliqua utilitate, sed instructione nostra: Deinde an nescis duplicem esse modum meditando? unus est meditari mente ea, quæ sunt dicenda; alter est præ-

præterea meditari opere, quem duplicem sensum habent voces illæ: *Beatus, qui in lege Domini meditatur die ac nocte.* Pl. 1. v. 2. & hoc posteriore modo etiam Christus meditatus est veritatem prius, quàm doceret, quia alter meditando modus illi necessarius non erat, uti nobis. Vide, an ullam dederit præceptum Paupertatis, Humilitatis, Obedientiæ, Charitatis, Mansuetudinis, Modestiae, Religionis, quod non prius longo etiam usu probaverit. *Factus est principatus super humerum ejus.* Il. 9. v. 6. quia prius ipse humeris portabat pondus omne, quod deinde ut Princeps aliis erat im-

posturus. Tunc sic agis: imò quàm facile aliis præcipis, quid agere oporteat boni, tam contrarius deinde se segnis es in stimulo te ipso. Quis igitur mirum nullam verbis tuis invenim? *Veritatem meditabatur guttur meum, & labia mea deservabantur in piium.* Vis in aliis ita detestari impietatem, ut vix pronunciaris sententiam eam confundas, affligas, & tantum non ipso terrarum orbe proficiat bene prius meditare tecum tam necesse quàm opere illas veritates Christianas, quarum vi illa proficienda est: *hoc iudicium para iustitiam tibi.* Eccl. 38. v. 9.

XIV.

Nemo nostrum sibi vivit, & nemo nostrum sibi moritur, sive enim vivimus, Domino vivimus, sive morimur, Dominus moritur, sive ergo vivimus, sive morimur, Domini sumus. Rom. 14. v. 7.

CONsidera, usitatum esse magnis Regibus inter globos suos milites censere, quos expositos appellant. Isti suo Principi ita sunt devoti, ut vitam suam nusquam amplius spectent ut propriam, sed ut propriam Domino suo. ideo ubi ejus conservatio cedit in majus obsequium illius, fervare student: sin minus, pro ipso animosè prostituunt, & vel in ipsos conijciunt densatos gladios. Inter ipsos proinde sese libenter numeravit Apostolus, cum dixit: *Nemo nostrum sibi vivit, & nemo nostrum sibi moritur.*

sive enim vivimus, Dominus vivit, sive morimur, Domino moritur, sive ergo vivimus, sive morimur, Domini sumus. Miles expositus non sibi vivit, quia vitæ suæ finem non habet se ipsum, hoc est, conservationem sui, sed illud dirigit ad obsequium Domini; & ideo non sibi vivit, nec miles expositus moritur sibi, quia mortis suæ finem non habet aliquid commodi, vel emolumenti, quod in se redundet post mortem, sed pariter utilitatem Domini sui. atque idcirco non sibi moritur. Et hoc est, quod in terra faciunt illi Dei servi,